

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Deep dive sessie vaccinatie

Directie Publieke
Gezondheid

20 januari 2022

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Onderwerpen

1. Stelsel vaccinatiezorg
2. Inzet afgelopen periode
3. Agenda komende periode

1. Stelsel vaccinatiezorg

Beleid t.a.v. vaccinatie

Doel vaccinatiebeleid

- Zo veel mogelijk gezondheidswinst door vaccins
- Of, zo min mogelijk gezondheidsverlies door ziekten die via vaccins kunnen worden voorkomen

Hoe bereiken we doel?

1. Groot bereik (= hoge vaccinatiegraad) met programmatisch vaccinatieaanbod ikv publieke gezondheid:
  - Rijksvaccinatieprogramma (RVP),
  - Nationaal Programma Grieppreventie (NPG)
  - en Nationaal Programma Pneumokokkenvaccinatie Volwassenen (NPPV))
2. Optimaliseren vaccinatie voor medische risicogroepen ikv Zorgverzekeringswet (Zwv)

Inzet op:

- Toevoegingen en wijzigingen vaccinatieprogramma's (implementaties)
- Verhogen vaccinatiegraad
- En komende periode: verbeteren stelsel vaccinatiezorg

Coalitieakkoord over vaccinaties?

- Geen afspraken in CA over vaccinaties
- Wel aandacht voor preventie

Portefeuilleverdeling

Staatssecretaris VWS; vaccinatiebeleid, preventie

Minister VWS; infectieziektebestrijding, COVID (en dus ook COVID vacc)

Betrokken partijen

Advisering over vaccins

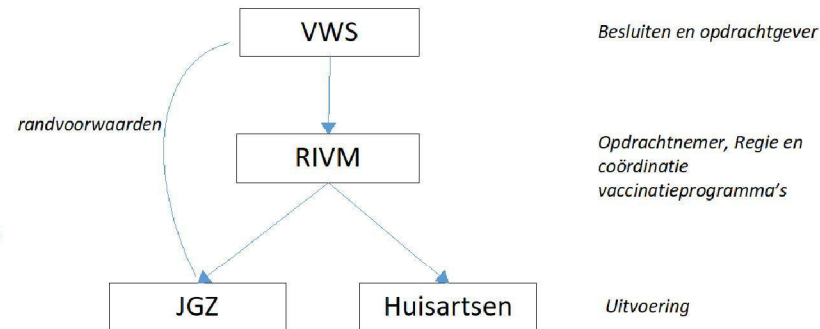
- CBG en EMA → markttoelating
- Zin → aanspraak Zvw
- Gezondheidsraad → vaccinatieaanbod overheid

Uitvoering

- RIVM (regie/coördinatie, inkoop en logistiek, registratie)
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
- Huisartsen

Controle

- Lareb
- IGJ

Van productie vaccins tot in de arm- dat duurt even

1. Vaccinproductie (fase 1-4) kan tot wel 20 jaar duren
2. Markttoelating (EMA en CBG): doorlooptijd ook ordegröte jaar/jaren
3. Advisering GR obv werkagenda; doorlooptijd maanden tot ruim 1-2 jaar
4. Besluitvorming VWS (financiële dekking, uitvoerder); min 3 maanden, vaak langer
5. Implementatie RIVM (richtlijnontwikkeling, registratie, voorlichtingscampagne); minimaal 1 jaar

Welke vaccinaties krijgt mijn kind?

Inenting 1
 Inenting 2

3 maanden

DKTP-Hib-HepB

Pneu

5 maanden

DKTP-Hib-HepB

Pneu

11 maanden

DKTP-Hib-HepB

Pneu

14 maanden

BMR

MenACWY

4 jaar

DKTP

9 jaar

DTP

BMR

10 jaar

(2e inenting half jaar later)

HPV

HPV

14 jaar

MenACWY

Extra DKTP-Hib-HEPB vaccinatie op de leeftijd van 2 maanden

Een kind krijgt een extra vaccinatie bij 2 maanden als moeder niet geïmmuniseerd is tegen kinkhoest tijdens de zwangerschap, en in bijzondere situaties. De jeugdarts bespreekt dit met je.

Betekenis afkortingen

D	Difterie	P	Polio	Pneu	Pneumokokken	R	Rodehond
K	Kinkhoest	Hib	Haemophilus influenzae type b	B	Bof	MenACWY	Meningokokken ACWY
T	Tetanus	HepB	Hepatitis B	M	Mazelen	HPV	Humaan Papillomavirus

Nationaal Programma Grieppreventie (NPG)

Alle 60-plussers en medische
risicogroepen jaarlijks via huisarts

Pneumokokkenvaccinatie

Alle 60-80-jarigen iedere 5jaar
bij huisarts

Griep (influenza) kan ernstige gevolgen hebben. Vooral als u diabetes, een hart-, long- of nierziekte of minder weerstand heeft. Of als u 60 jaar of ouder bent. De grieprik is de beste manier om u tegen griep te beschermen. Ook als u zich nu gezond voelt.

Griep en de mogelijke gevolgen

Door griep kunt u **longontsteking** of **hartproblemen** krijgen.

Als u een **ziekte** heeft (bv. diabetes), kan deze erger worden.

Uw **gezondheid** kan ook na de griep minder goed blijven.

De grieprik beschermt

- ✓ De grieprik is de **beste manier om u te beschermen** tegen de ernstige gevolgen van griep.
- ✓ U beschermt met de grieprik ook **anderen**.
- ✓ U krijgt **geen griep** van de grieprik.

40%

Door de grieprik heeft u ongeveer 40% **minder kans** op griep.

Als u toch griep krijgt, wordt u vaak **minder ernstig** ziek.

De grieprik helpt u zo **gezond** en **actief** mogelijk te blijven.

Elk jaar een nieuwe grieprik

Er zijn **verschillende soorten** griepvirussen.

Deze griepvirussen **veranderen** steeds.

Daarom wordt elk jaar een **nieuwe grieprik** gemaakt.

Soms verandert het virus of overheerst een ander griepvirus. De grieprik werkt dan minder goed, maar **beschermt nog steeds**.

Vaccinatiegraad

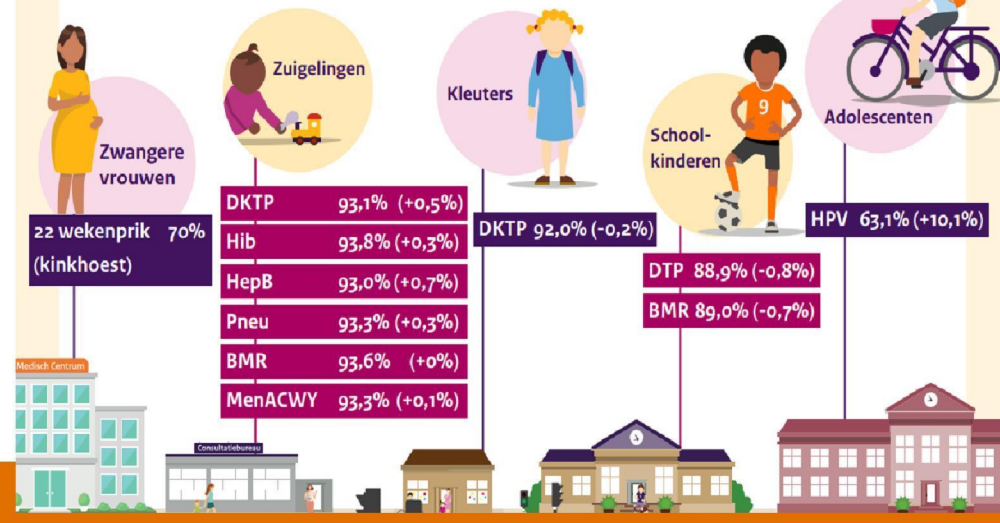
Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma Nederland 2020

Stijging vaccinatiegraad

De landelijke vaccinatiegraad* is voor het tweede jaar op rij, voor de meeste vaccinaties, licht gestegen. Het aandeel meisjes dat de vaccinatie tegen HPV kreeg, is met 10% flink gestegen. Nieuw is de 22 wekenprik voor zwangere vrouwen, die de baby vanaf de geboorte beschermt tegen kinkhoest. Ongeveer 70% van alle zwangere vrouwen heeft deze vaccinatie gekregen.

Cijfers toegelicht

De cijfers hebben betrekking op afgeronde vaccinatie-series in 2020. Zuigelingen geboren in 2018 (op 2-jarige leeftijd), kleuters geboren in 2015 (op 5-jarige leeftijd), schoolkinderen geboren in 2010 (op 10-jarige leeftijd) en adolescente meisjes geboren in 2006 (op 14-jarige leeftijd).

2. Inzet afgelopen periode

Vaccinatiegraad verhogen

Vaccinatiegraad liep terug en krabbelde weer op;

2017; 91,2% 2 jarigen volledig gevaccineerd

2018; 90,2%

2019: 90,2%

2020: 90,8%

2021: 91,3%

Verder met vaccineren- aanpak tbv vaccinatiegraad

- Actieplan, start in november 2018
- Aanleiding: dalende vaccinatiegraad
- Doel: verhogen vaccinatiegraad
- Kamerbrief met aanpak op 6 actielijnen, totaal 18 maatregelen
- Acties o.a. op Vaccinatiealliantie en denktank desinformatie
- Voortgangsbrieven (2x per jaar icm update vacc graad)
- Voorstel*: aanpak continueren

* o.a. gericht op onderzoek, voorlichting en communicatie
Actief tegengaan van onjuiste informatie
Rol van professionals verder versterken
Mogelijkheden bieden om vaccinaties in te halen
Meer aandacht voor HPV
Onderzoek naar oplossingsrichtingen kinderopvang

Toevoegingen en wijzigingen vaccinatieprogramma's

- Toevoeging MenACWY aan RVP voor zuigelingen en voor 14-jarigen, 2018
- Voorbereidingen rotavirusvacc kwetsbare baby's start 2020, GR heradvies.
- Start maternale kinkhoestvaccinatie 1-1-2020
- Start pneumokokkenvaccinatie bij ouderen najaar 2020
- Uitbreiding HPV-vaccinatie naar jongens en verlaging leeftijd naar 10 jaar, inclusief inhaalcampagne tot 18 jaar; start februari 2022
- Voorbereiding op aanvullende HPV-vaccinatiecampagne voor 18 tot en met 26 jaar

Verbeteren stelsel vaccinatiezorg

- Verzoek Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) om verkenning toekomstbestendigheid vaccinatiestelsel, feb 2020
- Oplevering maart 2021
- Ambtelijke voorbereiding gaande voor beleidsreactie
- In beleidsreactie voorstel om de vaccinaties boven de 18 jaar te beleggen bij 1 centrale uitvoerder, de GGD'en
→ Hoe kijkt staatssecretaris hiernaar?
- *Voorstel:* Binnenkort concept beleidsreactie bespreken

Griepvaccinatie

- Zwaar griepseizoen 2017-2018, 900.000 mensen ziek, veel ziekenhuisopnames (16.000) en oversterfte (9500).
- Door corona meer onzekerheid over opkomst bij griepvaccinatie én over kans op griepepidemie
- GR advies aanpassing doelgroepen (o.a. toevoegen zwangeren en morbide obesitas), beleidsreactie moet nog volgen.

5.1.2e

Informed consent

- Toestemmingsverklaring ouders om persoonsgegevens van JGZ naar RIVM door te leveren.
- Moet gevraagd worden op basis van de AVG, werd in de praktijk niet geregistreerd en registratie is nu in IT-systemen (DD JGZ) van JGZ ingebouwd.
- Gestart vanaf 1-1-2022
- Grote weerstand hiertegen vanuit RIVM en JGZ, onder andere vanwege monitoring en bijsturingmogelijkheden vaccinatiegraad
- RIVM en GGD'en willen discussie opnieuw starten
- *Voorstel:* in brief eind januari update geven aan Kamer

Maatschappelijke dilemma's

- Invloed COVID-19 pandemie op continuïteit en uitvoeringspraktijk vaccineren
- Laag vertrouwen in overheid en polarisatie als gevolg van COVID-19 pandemie, kan potentieel afstralen op vertrouwen bestaande vaccinatieprogramma's
- Vaccinatiegraad van vaccinatieaanbod
- Drang of dwang in vaccineren?
- Toename desinformatie
- Geen gecommiteerde uitvoerder; Draagvlak bij huisartsen voor rol in vaccineren is wisselend, JGZ personeelstekorten
- Nieuwe vaccinontwikkeltechnieken (sneller meer nieuwe vaccins?)
- Lessen door COVID.

3. Agenda komende periode

Korte termijn

- Behandeling in EK initiatiefvoorstel D66 kinderopvang en vaccinatie 25-1, medeparaaf brief samenloop wetsvoorstel 'Tijdelijke wet verbreding inzet coronatoegangsbewijzen'. Brief gepland uitsturen na MR.
- Kamerbrief ontwikkeling vaccinatiegraad icm beleidsreactie GR advies griep (Q1)
- Kamerbrief schikkingen narcolepsie, als schikkingen rond (Q1?)

Narcolepsie

- Tijdens de Mexicaanse griep pandemie in 2009/2010 is grootschalig gevaccineerd
- Mogelijk heeft deze vaccinatie narcolepsie als gevolg
- Narcolepsie is een ernstige chronische slaapaandoening met uitzonderlijk ernstige neurologische klachten
- Rijk wil schikken met 9 narcolepsiepatiënten. Proces vergevorderd, wacht op ondertekening vaststellingsovereenkomsten door cliënten.
- TK moet geïnformeerd worden als schikkingen rond zijn
- Kan veel media-aandacht opleveren en parallellen met aansprakelijkheid COVID-19 vaccinatie.

Middellange termijn

- Beleidsreactie RVS verkenning vaccinatiestelsel, voorjaar (voorstel binnenkort gesprek over beleidsreactie)
- Beleidsreactie GR advies rotavirusvaccinatie, na VJN
Vraag; mogelijk krijgen we geen dekking, hoe ziet staatssecretaris dit?
- Doorstart 'verder met vaccineren' strategie (voortzetting vaccinatiealliantie), Kamerbrief rond zomer
- Beleidsreactie GR advies RVP schema (begin 2023)

Lange termijn

- COVID vaccinatie programmatisch ingeregeld
- Stelsel vaccinatiezorg verbeterd (met 1 centrale uitvoerder)